

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **C., s. r. o.**, X., pošta P., IČO: X., Č. a / predtým C. v likvidácii /, zast. JUDr. J. V., advokátom, O., Č. proti žalovanému: **V. Š., P.**, IČO: X., **o zaplatenie 283 391,29 eur / 8 537 445,97 Sk / s prísl.** o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. 04. 2000, č. k. 9 Cb 717/1996-100, jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 8 544 881 Sk s 18% úrokom z omeškania od 04. 08. 1994 zo sumy 2 325 356 Sk, s 18% úrokom z omeškania od 20. 08. 1994 do zaplatenia zo sumy 2 415 689 Sk, s 18% úrokom z omeškania od 20. 08. 1994 do zaplatenia zo sumy 1 294 449 Sk, s 18% úrokom z omeškania od 24. 08. 1994 do zaplatenia zo sumy 764 514 Sk a s 18% úrokom z omeškania od 08. 09. 1994 do zaplatenia zo sumy 1 754 873 Sk a trovy konania 354 352 Sk.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli kúpnu zmluvu dňa 22. 03. 1994 na dodávku rafinovaného cukru od 1. do 3. štvrťroku 1994 v dohodnutom množstve 700 ton, 3100 ton a 400 ton v dohodnutej cene. Súd z faktúr preberacích listov a medzinárodných nákladných listov, že žalobca dodal žalovanému cukor v celkovej hodnote 8 895 984 Sk. Ďalej bolo zistené, že predmetom konania nie je zaplatenie faktúr, ktoré namietal žalovaný / X., X., X., X. /. K faktúram č. X. a X. žalobca predložil preberacie listy č. X. a č. X. ako dôkaz realizácie dodávky.

Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že tovar dohodnutý v zmluve bol žalovanému dodaný podľa dodacích listov a svedčí tomu i list žalovaného z 10. 02. 1995, v ktorom navrhol splátkový kalendár zaplattenia ceny dodávky cukru. Žalovaný svoje tvrdenia v konaní nepreukázal. Na základe uvedeného súd žalobe vyhovel tak, ako to vyplýva z výroku rozsudku a rozhodol aj o úrokoch z omeškania podľa § 369 ods.1 v spojení s ust. § 502 Obch. zák.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi priznal náhradu súdneho poplatku 342 192 Sk, odmenu advokátovi za jeden úkon právnej pomoci 10 860 Sk / účasť na pojednávaní 18. 04. 2000/, 100 Sk paušálnu náhradu a cestovné 1 200 Sk verejným dopravným prostriedkom.

Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie podaním zo dňa 18. 09. 2000.

V odôvodnení odvolania uviedol, že za obdobie 03/94 až 08/94 odoberal cukor v hodnote 34 539 784,95 Kč, pričom v saldokonte žalobcu sú zdvojené faktúry č. X. a X., ktoré boli zaplattené vo výške 1 271 900 Kč. Žalobcovi teda mal zaplatiť 33 267 884 Kč / 38 923 424 Sk /.

Z dlžnej sumy zaplatil 30 130 738 Sk priebežne v mesiacoch 03/94 až 09/94 a dňa 02. 11. 1994 zaplatil sumu 1 000 000 Sk, dňa 23. 12. 1994 zaplatil 1 667 000 Sk, dňa 06. 03. 1995 zaplatil spolu 400 000 Sk / 2x 200 000 / a v dňoch 09. 04. 1995 až 05. 09. 1995 zaplatil po 200 000 Sk, t. j. spolu 800 000. Po celkovej sumarizácii mu zostáva zaplatiť 4 925 686 Sk a nie žalovanú sumu 8 554 881 Sk.

Ďalej poukázal na to, že súd mal vypočítať účastníka konania, ktorý sa nezúčastnil z dôvodu PN. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie je dôvodné.

V priebehu odvolacieho konania bol na žalovaného vyhlásený konkurz v dôsledku čoho bolo konanie ex lege prerušené. Žalobca si v konkurznom konaní prihlásil svoju pohľadávku prihláškou zo dňa 29. januára 2002 vo výške 20 155 149,19 Sk, ktorá pozostávala

z pohľadávky 8 554 881 Sk titulom kúpnej ceny zmluvného plnenia, ktoré bolo vyfakturované faktúrami špecifikovanými v prihláške a z úroku z omeškania vo výške 18% v celkovej sume 11 245 916,19 Sk a nákladov konania / súdny poplatok 354 352 Sk zaplatený v konaní 9Cb 717/1996 /. Na prieskumnom pojednávaní správca konkurznej podstaty z prihlásenej pohľadávky uznal sumu 11 427 591 Sk a poprel sumu 8 727 558,90 Sk z dôvodov uvedených v zozname. Žalobca po upovedomení uplatnil nárok na určenie pravosti pohľadávky popretej správcom konkurznej podstaty, ktorý dňa 22. 11. 2005 vzal späť, preto súd konanie v tejto veci zastavil / 1CbI 308/2004 /. Podľa rozvrhového uznesenia č. k. 3K/125/2001-152 pohľadávky I. triedy, vrátane uznanej pohľadávky žalobcu ako veriteľa č. X., z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov neboli uspokojené. Konkurz na majetok úpadcu – žalovaného bol zrušený uznesením zo dňa X. X. 2008 po splnení rozvrhového uznesenia.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol vo veci bez vypočutia žalovaného, ktorý bol riadne predvolaný na vytýčené pojednávania, ktorých sa nezúčastnil, svoju neúčast' aj ospravedlnil, ale nepožiadal o odročenie, avšak odvolací súd v tomto prípade zastáva názor, že žalovaný mal byť ako účastník vypočutý. Ust. § 101 ods. 2 O. s. p. nesporne súdu umožňuje prejednať vec aj v neprítomnosti účastníka, ak je však vypočutie účastníka nevyhnutné ako dôkazný prostriedok, treba jeho vykonanie zabezpečiť podľa okolností prípadu. Uznaná práceneschopnosť je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, ak účastník o odročenie požiadal. V tomto prípade na pojednávaní, kedy bol vyhlásený rozsudok sa žalovaný nezúčastnil z dôvodu ospravedlnenej práceneschopnosti, ale bez žiadosti o odročenie pojednávania, ale ani nevyslovil súhlas s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Neprítomnosť žalovaného nie je prekážkou toho, aby súd mohol vo veci pojednávať, ak bolo preukázané doručenie predvolania, vždy je však treba zväžiť, či neprítomnosť žalovaného a s tým spojená nemožnosť súčinnosti s ním, nie je na ujmu riadnemu zisteniu stavu veci. V tomto prípade ako vyplýva už z vyššieho uvedeného odvolací súd zastáva názor, že žalovaný mal byť vo veci vypočutý.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR má každý právo aby sa jeho vec verejne prerokovala v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu,

ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania / § 115 ods. 1 O. s. p. /. Ak súd nariadi pojednávanie môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka / zástupcu / súd posudzuje, resp. má posudzovať vždy vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa na pojednávaní je nezadateľným právom účastníka konania.

K veci samej odvolací súd vyslovil názor, že bude potrebné tiež vykonať dokazovanie, v akom rozsahu / pokiaľ ide o uplatnený nárok / bola pohľadávka správcom konkurznej podstaty uznaná v rámci konkurzu, pretože takáto pohľadávka sa uznaním stala exekučným titulom a dokazovanie bude potrebné doplniť i v zostávajúcej časti uplatneného nároku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O. s. p. zrušil vec a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom bude postupovať v naznačenom smere.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 31. januára 2012

Mgr. Lubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková